

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

<b>Przewodniczący:</b>	<b>sędzia Danuta Poniatowska</b>
Protokolant:	Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2021 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa **W. K.**

przeciwko **Nadleśnictwu S.**

o zapłatę (...)zł w tym tytule: odszkodowania za utracone zarobki (...) zł, zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia – (...)zł, dopłaty do mieszkania spółdzielczego – (...) zł, świadczeń jubileuszowych – (...) zł

- 1. odrzuca pozew co do roszczenia o zapłatę (...)((...)) złotych tytułem świadczeń jubileuszowych;**
- 2. oddala powództwo co do pozostałych roszczeń;**
- 3. zasądza od powoda W. K. na rzecz pozwanego Nadleśnictwa S. 4.000 (cztery tysiące) złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;**
- 4. przyznaje radcy prawnemu Ł. H. prowadzącemu Kancelarię Radcy Prawnego w S. ze Skarbu Państwa (kasy Sądu Okręgowego w Suwałkach) 8.100 (osiem tysięcy sto) złotych podwyższone o kwotę podatku od towarów i usług, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną W. K. z urzędu.**

## UZASADNIENIE

W. K. w pozwie skierowanym przeciwko Nadleśnictwu S., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa (k.120 – 123) domagał się zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty (...) zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty od kwot:

- (...)zł tytułem odszkodowania za utracone zarobki, na podstawie art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.;
- (...) zł tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia, na podstawie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.;

3. (...) z tytułem dopłaty do mieszkania spółdzielczego na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1463);

4. (...) z tytułem należnych świadczeń jubileuszowych na podstawie art. 353 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., w zw. z art. 9 § 1 k.p.;

Ponadto wnosił o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powództwa wskazał, że pozwany pracodawca nie wykonywał swoich obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikających z art. 207 k.p. Ponadto powód był narażony na szkodliwy czynnik w postaci ukąszeń kleszczy, wskutek czego nabył chorobę zawodową – boreliozę. W związku z tym powód poniósł szkodę w postaci rozstroju zdrowia i choroby zawodowej. Powód przeszedł na rentę, co spowodowało różnicę w dochodach ok. 1.000,00 zł miesięcznie w okresie od 1991 r. do 2009 r., to jest do czasu przejścia na emeryturę.

W odpowiedzi na pozew, pozwane Nadleśnictwo S. (k. 85-87 i 218-220) wnosilo o odrzucenie pozwu w zakresie roszczenia o zasądzenie kwoty tytułem nagrody jubileuszowej, oddalenie powództwa w pozostałym zakresie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W przedmiocie świadczeń jubileuszowych pozwany wskazał na prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach z 12.04.1991 r. sygn. akt IV P 56/91 oddalający powództwo (k.88-91). Natomiast co do pozostałych roszczeń wskazał na brak podstawy prawnej (roszczenie o dopłatę do mieszkania spółdzielczego), bądź brak związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego a powstałą szkodą. Zakwestionował też wysokość dochodzonych kwot. Z ostrożności procesowej podniósł, że dochodzone roszczenia uległy przedawnieniu.

#### **Sąd ustalił, co następuje:**

W. K. urodził się (...) i po ukończeniu szkoły podstawowej pracował z rodzicami w ich gospodarstwie rolnym. Pracę zawodową rozpoczął w 1975 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. w charakterze kierowcy ciągnika (informacja wynikająca z życiorysu i kwestionariusza). Do pracy w Nadleśnictwie S. przeszedł za porozumieniem zakładów pracy na takie samo stanowisko. Zatrudniony był w Nadleśnictwie S. na podstawie umowy o pracę od 21.06.1978 r. do 5.02.1991 r., początkowo jako kierowca ciągnika - operatora maszyn leśnych do 30.11.1986 r., a następnie jako kierowca samochodu marki T. (dostawczy) do rozwiązania stosunku pracy (akta osobowe - koperta k. 261).

Przed rozwiązaniem stosunku pracy z pozwanym pracodawcą, W. K. złożył podanie datowane 14.01.1991 r. z wnioskiem o wypłatę nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy. Do wniosku dołączył dwa świadectwa pracy: sporządzone 27.01.1989 r. potwierdzające zatrudnienie od 20.11.1971 r. do 31.05.1975 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako pracownik stały na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. na stanowisku kierowcy ciągnika (zatrudnienia tego nie wskazał przy ubieganiu się o przyjęcie do pracy u pozwanego) i sporządzone 20.06.1978 r. potwierdzające zatrudnienie od 1.06.1975 r. do 21.06.1978 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako pracownik stały na podstawie umowy o pracę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. na stanowisku traktorzysty. Ponadto dołączył swoje oświadczenie o pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16 roku życia tj. od (...)r. do 23.10.1969 r. oraz zaświadczenie Urzędu Gminy K. potwierdzające zamieszkiwanie i pracę W. K. w gospodarstwie rolnym rodziców w tym okresie. Wniosek o wypłatę nagrody jubileuszowej załatwiono odmownie, co wynika z adnotacji ze wskazaniem podstawy prawnej na złożonym podaniu (akta osobowe).

W roku 1990 W. K. przebywał przez okres ok. 5 miesięcy na zwolnieniu lekarskim i w styczniu 1991 r. za pośrednictwem pracodawcy – Nadleśnictwa S. wystąpił do ZUS z wnioskiem o rentę. Orzeczeniem Komisji Lekarskiej ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia z 11.01.1991 r. został zaliczony do drugiej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia na okres dwóch lat. Decyzją z 22.01.1991 r. przyznano mu prawo do renty inwalidzkiej drugiej grupy od 5.02.1991 r., tj. od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego. Jednocześnie świadczenie zawieszono z powodu kontynuowania zatrudnienia (akta rentowe t. I). W związku z tym, pozwany pracodawca złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę z dniem

5.02.1991 r. bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu dalszej niezdolności do pracy po wykorzystaniu okresu zasiłkowego 180 dni, na podstawie art. 53 § 1 pkt 1b kodeksu pracy i pouczył o prawie wniesienia odwołania do Sądu Rejonowego w Suwałkach (akta osobowe).

W. K. pobierał rentę nieprzerwanie aż do ustalenia uprawnień do emerytury po osiągnięciu wieku 60 lat i ustalonym stażu ponad 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, poczynając od (...)r. (decyzja ZUS z 26.06.2009 r. k. 229 akt rentowych).

W aktach osobowych z okresu zatrudnienia powoda W. K. w pozwanym Nadleśnictwie S. znajduje się pozew W. K. przeciwko Nadleśnictwu S. datowany 26.03.1991 r. do Sądu Pracy w S., w którym wnosił o nakazanie Nadleśnictwu S. wypłacenia mu nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy oraz rozliczenie „całości wyposażenia w związku z przejściem na rentę chorobową”. W pozwie nie wskazano żadnych kwot. Został on podpisany przez powoda. W aktach osobowych znajduje się wezwanie Sądu Rejonowego w Suwałkach IV Wydziału Pracy z 27.03.1991 r. do nadesłania odpowiedzi na pozew, dowodów i informacji, ponadto odpowiedź na pozew sporządzona 2.04.1991 r. z odniesieniem się do zarzutów pozwu oraz zestawienie wynagrodzeń powoda z lat 1979-1990. Sprawa ta zarejestrowana pod sygn. akt IV P 56/91 została prawomocnie rozstrzygnięta wyrokiem SR w Suwałkach z 12.04.1991 r. – powództwo zostało oddalone.

Z przedłożonych przez pozwanego dokumentów wynika, że W. K. w trakcie zatrudnienia u pozwanego był najemcą mieszkania służbowego położonego w S. (umowa najmu z 1983 r. i rozliczenia z tytułu czynszu dzierżawnego – koperta k. 261).

W przedłożonych aktach osobowych powoda znajduje się również decyzja Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. z 4.02.2002 r. wydana po rozpatrzeniu wniosku z 26.11.2001 r. nadesłanego przez (...) Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w B. Przychodnia (...) o wydanie decyzji stwierdzającej chorobę zawodową, w której stwierdzono, że W. K. ur. (...) zatrudniony przy pracy narażającej ostatnio w Nadleśnictwie S. w S. jako traktorzysta – kierowca: brak podstaw do uznania występujących schorzeń za chorobę zawodową.

Do pozwu w niniejszej sprawie W. K. dołączył dokumenty związane z ponownym jego wnioskiem o stwierdzenie choroby zawodowej złożonym w 2012 r. (odpisy k. 6-22). Wynika z nich, że również to postępowanie nie doprowadziło do stwierdzenia choroby zawodowej – boreliozy. Tym razem wnioskodawca odwoływał się od odmownej decyzji PIS w S. i Wojewódzka (...) w B. decyzją z 19.11.2014 r. utrzymała zaskarżoną decyzję w mocy. W obszernym uzasadnieniu tej decyzji wskazano m.in., że kliniczny przebieg boreliozy ewidentnie wskazuje, że do zachorowania nie mogło dojść podczas pracy, nie stwierdzono jednostek chorobowych potwierdzających późne stadium boreliozy (odpis decyzji k.15-22).

### **Sąd zważył, co następuje:**

W pierwszej kolejności należy odnieść się do roszczenia o zapłatę (...)zł tytułem należnych świadczeń jubileuszowych. Sąd Rejonowy w Suwałkach prawomocnie oddalił powództwo roszczenie o zapłatę nagrody jubileuszowej wyrokiem z 12.04.1991 r. w sprawie sygn. akt IV P 56/91. W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, nie ma wątpliwości co do tożsamości roszczenia we wskazanej sprawie z roszczeniem z wysuniętym w niniejszej sprawie. W obu sprawach powód nie sprecyzował wysokości żądania. W niniejszej sprawie zrobił to w piśmie precyzującym powództwo pełnomocnik ustanowiony powodowi z urzędu, nie wskazał jednak sposobu naliczenia żądanej kwoty. W związku z tym należy uznać, że prawomocne rozstrzygnięcie wydane w uprzedniej sprawie jest tożsame z żądaniem w niniejszej sprawie. Tożsame są okoliczności faktyczne przytoczone na uzasadnienie żądania pozwu. Oznacza to, że wskazany wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach stanowi powagę rzeczy osądzonej w odniesieniu do powództwa wniesionego przez powoda o zapłatę nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy w niniejszej sprawie, a tym samym są przesłanki do zastosowania art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Zgodnie z art. 366 k.p.c., powaga rzeczy osądzonej dotyczy tylko tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Rozciąga się zatem na rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na ustalonej podstawie faktycznej. Ocena występowania powagi rzeczy osądzonej, uzasadniającej odrzucenie pozwu (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.), powinna być oparta na ustaleniu identyczności przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego

przeważa pogląd, że o tożsamości roszczeń przesądza istnienie także podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Chodzi zatem o całokształt okoliczności faktycznych, charakteryzujących stosunek prawny pomiędzy stronami, z których powód wywodzi swoje roszczenie względem pozwanego, czyli o te fakty, które według hipotezy danej normy prawnej uzasadniają zastosowanie jej dyspozycji. Podstawa faktyczna i prawna, przyjęte w prawomocnym wyroku, stanowią normę prawną kształtującą roszczenie powoda. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że tożsamość roszczeń odnosi się do merytorycznej istoty powództwa, na którą składają się tożsamość podmiotowa stron, niezależnie od tego w jakiej roli występują oraz podstawa faktyczna i prawna, czyli norma prawna roszczenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2013 r., IIICZP 67/13, Biul. SN 2013, Nr 11, poz. 12; wyroki: z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC - ZD 2008, Nr 1, poz. 20; z dnia 6 marca 2008 r., II UK 144/07; z dnia 19 października 2010 r., II BU 4/10, OSNP 2012, nr 1-2, poz. 24; postanowienia: z dnia 22 kwietnia 1967 r., I CR 570/66, OSP 1968, nr 7-8, poz. 158; z dnia 9 czerwca 1971 r., II CZ 59/71, OSNCP 1971, Nr 12, poz. 226; z dnia 29 stycznia 1997 r., I CKU 65/96; z dnia 1 czerwca 2011 r., II CSK 427/10; z dnia 14 marca 2012 r., II CSK 304/11; z dnia 4 października 2012 r., I CSK 100/12, wyrok z dnia 10 sierpnia 2017 r., II CSK 683/16). Powagę rzeczy osądzonej ma tylko samo rozstrzygnięcie o żądaniu, nie obejmuje ona natomiast przesłanek rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1971 r., II CR 287/71, OSNCP 1972, Nr 2, poz. 34). Występowanie powagi rzeczy osądzonej stanowi przeszkodę do orzekania przez sąd o tym samym, co zostało już rozstrzygnięte w uprzedniej sprawie na podstawie tych samych faktów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 277/10, z dnia 1 czerwca 2011 r., II CSK 427/10, z dnia 4 października 2012 r., I CSK 100/12, z dnia 25 marca 2015 r., II CSK 226/14).

Z ustaleń Sądu na podstawie akt osobowych powoda wynika, że podstawą odmowy wypłaty nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy było niezaliczenie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Tę okoliczność powód podnosił również w niniejszym postępowaniu. Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Odnosnie zasądzenia kwoty (...)zł tytułem odszkodowania za utracone zarobki na podstawie art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. oraz kwoty (...)zł tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia na podstawie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p., w piśmie precyzującym powództwo nie wskazano podstawy materialnoprawnej tego żądania. Z uzasadnienia wynika, że powód zarzuca pozwanemu pracodawcy, że nie wykonywał swoich obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikających z art. 207 k.p. Ponadto powód był narażony na szkodliwy czynnik w postaci ukąszeń kleszczy, wskutek czego nabył chorobę zawodową – boreliozę. W związku z tym powód poniósł szkodę w postaci rozstroju zdrowia i choroby zawodowej. Wskazywałoby to na odpowiedzialność deliktową - art. 415 k.c. zgodnie z którym, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, zobowiązany jest do jej naprawienia. Analiza przedstawionych dokumentów nie wskazuje jednak na możliwość przypisania pozwanemu winy w postaci naruszenia przepisów bhp. Ponadto podstawą odpowiedzialności nie może być także przepis art. 435 § 1 k.p.c., gdyż pozwany pracodawca nie prowadzi przedsiębiorstwa wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody. Należy zauważyć, że akta osobowe nie wskazują, by powód w okresie od 1.12.1986 r. do 5.02.1991 r., kiedy zatrudniony był na stanowisku kierowcy, jeździł samochodem ciężarowym i był ładowaczem, co wskazywał w zeznaniach złożonych na rozprawie. Powód był kierowcą samochodu dostawczego T., którym przewoził też ludzi. Wcześniej był kierowcą ciągnika i operatorem maszyn leśnych. Jego dwukrotne starania o stwierdzenie choroby zawodowej zostały zakończone negatywnie. Ani schorzenia kręgosłupa wskazywane w pierwszym wniosku, ani borelioza nie zostały uznane za chorobę zawodową. Nie jest też prawdą twierdzenie powoda, że stało się tak z uwagi na to, że wcześniej lekarze nie potrafili rozpoznawać boreliozy. Z uzasadnienia decyzji Wojewódzkiej (...) w B. z 19.11.2014 r. wynika m.in., że kliniczny przebieg boreliozy ewidentnie wskazuje, że do zachorowania nie mogło dojść podczas pracy, gdyż nie stwierdzono jednostek chorobowych potwierdzających późne stadium boreliozy.

Tak więc w ocenie Sądu, powód nie wykazał materialnoprawnej podstawy swego roszczenia, ani związku przyczynowego pomiędzy zatrudnieniem a rozstrojem zdrowia, dlatego jego roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie podlegały oddaleniu.

Ponadto pozwany pracodawca podniósł zarzut przedawnienia roszczeń. Zgodnie z art. 291 § 1 k.p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jako termin

wymagalności wskazano 14.05.2020 r., to jest datę wniesienia pozwu do Sądu Rejonowego w Suwałkach. W ocenie Sądu nie może to zostać uznane za początek biegu terminu przedawnienia.

Roszczenia powoda o przyznanie odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jako oparte na przepisach kodeksu cywilnego (art. 444 § 1 i 445 § 1 w związku z art. 415 k.c.), choć związane ze stosunkiem pracy, nie stanowią sprawy ze stosunku pracy, bowiem materialnym oparciem dla roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy nie są przepisy Kodeksu pracy, które nie przewidują tego rodzaju świadczeń, a przepisy Kodeksu cywilnego. Pogląd taki jest powszechnie akceptowany w judykaturze Sądu Najwyższego, który w swoich licznych orzeczeniach wypowiadał się co do przedawnienia w sprawach dotyczących roszczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, sankcjonując w nich stosowanie art. 442<sup>1</sup> § 1 k.c. do przedawnienia tego typu roszczeń (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 grudnia 2018 r., I PK 176/17, OSNP 2019 nr 7, poz. 82; z dnia 1 marca 2016 r., I PK 85/15, z dnia 25 marca 2014 r., I PK 213/13). Warto również zwrócić uwagę, że Sąd Najwyższy wprost stwierdził, że do roszczeń odszkodowawczych opartych na przepisach Kodeksu cywilnego (art. 442<sup>1</sup> § 1, art. 444 § 2 k.c.), z tytułu szkód wywołanych chorobą pracowniczą, w tym o rentę wyrównawczą, dochodzonych przed sądem pracy (art. 476 § 1 pkt 3 k.p.c.), nie mają zastosowania w zakresie przedawnienia przepisy Kodeksu pracy (art. 292 § 2 k.p. - por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1996 r., II PRN 7/96, OSNAPiUS 1996 nr 24, poz. 372).

W związku z powyższymi do przedawnienia roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy i tym podobnych stosuje się art. 442<sup>1</sup> k.c., wobec czego stosuje się również art. 442<sup>1</sup> § 3 k.c., zgodnie z którym w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednocześnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że początkiem biegu trzyletniego terminu przedawnienia z art. 442<sup>1</sup> § 1 zdanie pierwsze k.c. jest chwila dowiedzenia się przez poszkodowanego pracownika o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a nie moment uzyskania pewności co do związku przyczynowego między zdarzeniem a jego skutkiem w postaci szkody (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 marca 2016 r., I PK 85/15, z dnia 25 marca 2014 r., I PK 213/13).

W niniejszej sprawie dowiedział się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia najpóźniej w dacie złożenia wniosku o ustalenie choroby zawodowej (26.11.2001 r.), choć w ocenie Sądu powinien to być dzień orzeczenia inwalidztwa, bądź przyznania z tego tytułu renty i rozwiązania stosunku pracy, tj. 5.02.1991 r. Każdy wskazany początek wymagalności powoduje, że trzyletni termin przedawnienia już upłynął, co Sąd stwierdza niezależnie od wcześniejszych twierdzeń dotyczących braku podstaw prawnych odpowiedzialności pozwanego.

Brak też podstawy prawnej do dopłaty do mieszkania spółdzielczego. Wskazany w pozwie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1463) nie może mieć zastosowania, choćby z tego powodu, że ustawa weszła w życie od 1.01.1992 r., a więc po rozwiązaniu stosunku pracy z powodem. Ponadto jest to bez wątpliwości roszczenie ze stosunku pracy i uległo przedawnieniu najpóźniej po upływie 3 lat od jego rozwiązania. Według twierdzeń powoda, jeszcze w trakcie trwania stosunku pracy ubiegał się on o przyznanie dopłaty do mieszkania spółdzielczego w formie pożyczki, która mogła zostać umorzona. Już wówczas mógł dochodzić tego roszczenia w obowiązującym u pozwanego trybie i odwoływać się od decyzji odmownej.

Z uwagi na powyższe ustalenia i rozważania prawne, Sąd na rozprawie w dniu 15.12.2021 r. postanowieniem wydanym na podstawie art. 235<sup>2</sup> § 1 pkt 3 i 5 k.p.c. oddalił wnioski dowodowe powoda wskazane w postanowieniu. Ich przeprowadzenie nie zmieniłoby treści rozstrzygnięcia, a powodowałoby przedłużenie postępowania i znaczne koszty, które musiałby ponieść Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze oddalono powództwo, jak w pkt 2 sentencji wyroku, co do odszkodowania za utracone zarobki – (...)zł, zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia – (...) zł i dopłaty do mieszkania spółdzielczego – (...) zł.

O kosztach zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego rozstrzygnięto w oparciu o art. 102 k.p.c., zgodnie z treścią którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część

kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zasada ta jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20.12.1973r. sygn. II CZ 210/73).

Podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy, przekonujących o tym, że w danym wypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Należą do nich zarówno fakty związane z samym procesem jak i leżące poza nim, a dotyczące stanu majątkowego strony, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, w świetle których uzasadniona jest ocena, że chodzi o przypadek szczególnie uzasadniony. Natomiast sam stan majątkowy czy sytuacja finansowa strony nie stanowi okoliczności wyłącznie decydującej o zwolnieniu od kosztów procesu w pełnym zakresie, w tym także od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. O ile bowiem taki stan może uzasadniać zwolnienie strony - całkowicie lub częściowo - od kosztów sądowych, co wiąże się z zagwarantowaniem jej prawa do sądu, to nie uzasadnia to zwolnienia takiej strony od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, który je poniósł (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13.11.2014r. sygn. I ACa 596/14, LEX 1621084).

Odstępując od obciążania powoda kosztami zastępstwa prawnego pełnomocnika pozwanego w części (4.100 zł) i obciążając go kosztami w kwocie 4.000 zł., pomimo trudnej sytuacji majątkowej, wynikającej z długotrwałego inwalidztwa i niewysokiej emerytury, Sąd miał na uwadze przede wszystkim absurdalność twierdzeń powoda i brak zmiany stanowiska, mimo mediacji i argumentów pełnomocników. Pełnomocnik pozwanego wielokrotnie deklarował zrzeczenie się kosztów w przypadku cofnięcia powództwa, nie zmieniło to jednak stanowiska powoda. Ponieważ powód przegrał sprawę w całości, powinien choć w części ponieść tego konsekwencje. Dlatego na podstawie art. 102 k.p.c. orzeczono jak w pkt 3 sentencji wyroku.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu się z urzędu przez radcę prawnego Ł. H. Sąd orzekł na podstawie § 2, § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 68) w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.), mając przy tym na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2020r., SK 66/19 (pkt 4 wyroku).